

Naj navedem še dneve iz l. 1896 in kedar smo že letos streljali. Leta 1896. 3. julija nevarna nevihta od Pohorja se bližajoča je bila vstavljena ter se je nekaj toče vsulo više na Pohorju. 11. 20. 21. 22. in 24. julija vsaki dan črne megle z gromom, tukaj le malo dežja. 30. julija silna nevihta na zapadu, kamor smo odrinili topiče, grozna toča po Vitanjski gori. 1. avgusta toča na Pohorji, tukaj le dež. Dne 6. avgusta, oni nesrečni dan, ko je toča silno tolkla po Savinjski dolini, po Slovenskih goricah, pri Mariboru do Gradca, smo že ob $1\frac{1}{2}$ uri zjutraj začeli streljati in morali skoraj celi dan pokati, ker so se nevihte od vseh strani bližale. Tu le dež. Dne 12. avgusta nevihta na vshodni strani Pohorja pri Polskavi, oblaki so se premikali le do Ritoznoja, kjer so obstali ter se je toča vsula po polskavskih vinogradih, Ritoznoj pa je ostal brez toče. Neki lastnik vinograda v zadetih krajih g. N. iz Slov. Bistrice, ki poprej ni hotel verjeti, da bi streljanje kaj vplivalo na oblake, priznal je, da je tisti dan res bilo čudno videti, kako so se oblaki, ko so se bližali krajem, kjer se je streljalo, začeli mešati in vstavili. Letos je tudi ta gospod že postavil strelišče. Dne 22. avgusta, ko je potolklo v kozjanskem in brežkem okraju, smo odtod videli črne oblake na jugu, smo sicer streljali, pa bi ne bilo treba.

Tudi letos smo že večkrat bili v nevarnosti in streljali 5., 7., 17., 21. in 24. junija ter 1., 4. in 9. julija. Posebno nevarno je bilo 1. in 4. julija. Dne 1. julija so se proti 6. uri zvečer zbirali črni oblaki nad Pohorjem in se naglo premikali na jugovzhod proti Kovačlonski gori. Bliskalo in grmelo je neprenehoma, v oblakih pa se je čulo ono hrumenje, kakor pred točo. Ko je prišlo na celi črti več sto strelav, so se oblaki obrnili na Pohorje nazaj in vlekli preko Pohorja na severno stran, kjer je potem razsajala nevihta od Ruš do Maribora in je toča tam precej hudo klestila. Ta preobrat oblakov je bil tem čudnejši, ker je tak silen vihar od severa potegnil, po katerem se je navadno vsipala toča, zdaj pa le nekaj kapljic dežja.

Dne 4. julija so tudi oblaki iz severo-zapada preko Pohorja se pomikali z gromom in hrumenjem, a šli naprej preko Ptujkega polja ter sta naliv in toča v ptujskem, ormoškem in ljutomerskem okraju mnogo škode napravila. 9. julija so se oblaki obrnili odtod proti Vitanjski gori, kjer je nekaj toče padlo, 10. julija pa ob vzhodnem Pohorju proti Framu in Mariboru.

O tem streljanju in njega uspehah smo že lani poročali meteorologičnemu centralnemu zavodu na Dunaju, ki je naša poročila objavil v svojem vestniku in priznal, da stvar ni brez praktične vrednosti. Teoretično bi se dalo sklepati, da pretresanje zraka po streljih provzročuje polagno mešanje spodnjih toplih z zgornjimi mrzlimi plastmi in tako ovira zmrzovanje vodinih kapljic, katero se zgodi, ako se spodnji topli zrak naglo vzdigne v zgornji mrzli. Najbrž vpliva tudi elektrika in ni nemogoče, da tudi kemija. Če bo tudi letos streljanje odvrčalo točo, potem

se ne bo moglo tajiti, da res vpliva na oblake. To si želimo vsi.

Dr. J. Vošnjak.

Kmetijske raznoterosti.

Ceplenje na oko je opravljati tekom julija in avgusta — in samo na mlade podlage, kakoršne se nahajajo v drevesnicah ali pa rastejo slučajno divje po obdelanih zemljiščih.

Tobačni lug za pokončevanje drevesnih uši si lahko napravi vsakdo doma. Kupimo v tobakarni ali v tobačni prodajalnici tobačnega prahu ali drugih tobačnih odpadkov, na pr. jeden liter tacega blaga in polijmo ga s 5 litri vrele vode. Ko se voda pohladi, jo precedimo skozi debelo sukno in jo dobro iztisnemo. S to tekočino napolnimo lončeuo posodo, na pr. skledo in v njo pomakamo ušivo vejo ali mladiko ter jo pustimo do 15 minut močiti se v lugu. Če ne poginejo vse uši, je znamenje, da tekočina je prešibka in dodati jej moramo še tobaka. Nevpogljive drevesne dele moramo s copičem ali z gobo prav dobro namočiti. Kadar rabimo tobačni lug proti krvavi uši, prilijmo mu nekoliko petroleja.

Poučni in zabavni del.

Pogled v kemijo in alkemijo.

Opisal J. B.

2.

„Kamen modrijanov“ je dandanes le še govorica, podobna kaki pravljici, ali ne še pred sto leti so imele te besede za učenjake in neučenjake ves drug pomen. Takrat je bil „kamen modrijanov“ nekaj, kar se le more dobiti s trudapolnim premišljevanjem in delom, s potrpljenjem in žrtvami. Iskali so ga z resnobo in vnetostjo, da, moglo se ga je najti, in našli so ga.

Globoko misleči možje, najtemeljitejši prirodznanci, domišljajoči si, da stoje visoko nad predsodki in zmotami svojega časa, sodili so takrat o tistih, ki so dvomili o „kamnu modrijanov“ ravno tako, kakor bi dandanes sodili možje-strokovnjaki o tistem, kateri bi hotel dvomiti o prikaznih spektralne analize, Luther, Baco Verulamski, Spinoza, Leibnitz in mnogi drugi misleči verovali so na „lapis philosophorum“. Pravicoljubni in spoštovani možje trudili so se z nikoli naveličano pridnostjo, ga najti in zastavili so svojo besedo za njegovo existenco in moč. Poldrugi vek so se pečali mnogi resni, nadarjeni in za resnico vneti možje, deloma pa tudi malopridneži, s pojmom, kateremu se sedaj smeje srednješolski dijak, ki se je učil le polleta kemije in prepričan je, da sme alkemijo in njen „kamen modrijanov“ imenovati največjo nemumnost. Vendar smemo „alkemijo“ le smatrati kot zmoto. Prava cenitev „alkemije“ v literaturi je tudi težavna in sicer zaradi njenih težko umljivih in okornih izrazov. Zadnja oporoška in skrivnostna knjiga „Bazilija Valentinusa“ res ni lahko umljivo berilo. Alkemija je tudi nalašč iz verskih vzrokov v temnem, nerazumljivem jeziku pisana, kajti bila je le za posebno „izbrane“ razodeta, in to se je moralo nevrednim skrivati, da se po njih ne oskruni.